

Selvitys ammatillisen aikuiskoulutuksen kansainvälistymisen nykytilasta

3.11.2011

Taustaa

- Opetushallitus selvittää tutkintotavoitteisen ammatillisen aikuiskoulutuksen kansainvälistymisen nykytilaa ja kansainvälistymisen tukitarpeita.
- Selvityksen kohderyhmänä ovat ammatillista aikuiskoulutusta tarjoavat oppilaitokset, aikuiskoulutuskeskukset ja oppisopimustoimistot.
- Selvityksen aineisto on koottu sähköisenä kyselynä, jota täydennetään mm. asiantuntijahaastatteluilla.
- Selvityksen yhtenä tavoitteena on saada lisätietoa ammatillisen aikuiskoulutuksen kansainvälistymisen tilasta, esteistä ja tukitarpeista, joiden kehittämiseen voidaan suunnata myös mahdollisia valtion avustuksia.

Sähköisen kyselyn tulokset

- Sähköinen kysely lähetettiin opetushallinnon osoiterekisteristä saatuihin osoitteisiin 2.9.2011 yhteensä 116 koulutuksen järjestäjälle ja oppisopimustoimistolle.
- Aineistoon saatiin 80 eri koulutuksen järjestäjän vastausta, jolloin koulutuksen järjestäjiin suhteutettuna vastausprosentti on 69.
- Aineistossa yhteensä 85 vastausta, joista 67 eli 79 % tuli ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjiltä ja 18 eli 21 % oppisopimustoimistoilta.

Ammatillisen aikuiskoulutuksen kansainvälinen toiminta

	Kouluttaja-liikkuvuus	Johdon liikkuvuus	Amm. lisäkoul. opiskelijoiden liikkuvuus	Kansainväliset kehittämiss-hankeet
N Amm. aik.koul.järj.	53	40	39	49
%	79	60	58	73
N oppisopimus-toimisto	5	5	9	5
%	28	28	50	28
N yhteensä	58	45	48	54
%	68	53	57	64

Kv-rahoitus aikuiskoulutukselle

- Aikuisten kansainvälistä liikkuvuutta ja kehittämishankkeita rahoitetaan mm. seuraavista rahoituslähteistä:
 - Grundtvig-ohjelma (henkilöstöliikkuvuus, workshopit, oppimiskumppanuudet, kehittämishankkeet, valmistelevat vierailut)
 - Leonardo da Vinci -ohjelma (liikkuvuushankkeet, kumppanuushankkeet, innovaatioiden siirrot & kehittäminen, valmistelevat vierailut, täydentävät toiminnot, temaattiset verkostot)
 - OPH:n jakama valtionavustusrahoitus
 - **Nordplus**
 - **ESR-rahoitus** (TL 4 -hankkeet sekä teemaan sopien kv-mahdollisuus muissa toimintalinjoissa, esim. kv-työelämäjaksot)
 - **Lähialueprojektit**
 - Lisäksi asiantuntijat voivat hakea mm. Cedefopin apurahoja lyhyille opintovierailuille.
 - Muut rahastot, säätiöt, ...
 - Omarahoitus

Liikkuvuuteen haettu ja saatu rahoitus

- Henkilökunnan liikkuvuus:
 - Ammatillisista aikuiskoulutuksen järjestäjistä 60 % (N 40) on hakenut rahoitusta henkilökunnan liikkuvuuteen viimeisen lukuvuoden aikana. Kahdeksan eli viidennes hakeneista ei ole saanut rahoitusta.
 - Oppisopimustoimistoista kolmesta hakeneesta yksi ei ole saanut rahoitusta henkilökunnan liikkuvuuteen.
- Aikuisopiskelijoiden liikkuvuus
 - 39 % (N 26) ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä on hakenut rahoitusta aikuisopiskelijoiden liikkuvuuteen viimeisen lukuvuoden aikana. Hakeneista 5 eli vajaa viidennes ei ole saanut rahoitusta.
 - Oppisopimustoimistoista kaikki viisi hakenutta ovat myös saaneet rahoituksen.

Omarahoitteinen KV-toteutus

- Ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä 45 (67 %) ja oppisopimustoimistoita 7 (39 %) ovat rahoittaneet aikuiskoulutuksen kv-toimintaa/liikkuvuutta omarahoitteisesti.
 - Rahoitettu liikkuvuutta konkreettisesti, esim. 600 - 900 € apuraha.
 - Tutustumis- ja verkottumiskäyntejä, seminaareja, opintovierailuja
 - Kehittämistyön omarahoitusosuus
 - Skills-toiminta erikseen mainittuna
 - Lisäksi esim. kotimaassa järjestetyt seminaari- ja valmennustilaisuudet tai esim. kv-suunnitelman laatiminen ja strategiatyö

Kv-kehittämishankkeisiin osallistuminen

- Ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä 39 % (N 26) ilmoitti osallistuvansa jonkun kv-kehittämishankkeen toimintaan. Oppisopimustoimistoista viidennes (N 4) vastaajaa ilmoitti osallisuutensa johonkin kehittämishankkeeseen.
- Ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä 19 % (N 13) toimii jonkun kv-hakkeen koordinaattorin roolissa. Vain yksi oppisopimustoimiston vastaaja toimii koordinaattorina.
 - Yhdellä vastaajalla on 4 eri hanketta, muilla yksi.
 - Grundvig, OPH:n rahoittama verkostohanke, Leonardo, Nordplus ja muita, joiden rahoittajaa ei erikseen mainittu.

Kv-toiminnan koordinointi ja organisointi 1/2

- Ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjillä ja oppisopimustoimistoilla yhteensä 60 %:lla on aikuiskoulutuksen kv-asioista vastaava henkilö.
- Tuntiresurssi kv-toiminnan koordinointiin ja organisointiin on varattu yhteensä 45 %:lla vastanneista.
 - Ammatillisilla aikuiskoulutuksen järjestäjillä 52 %:lla on tuntiresurssi. Yleisimmin on 1-4 h/ vko. Myös esim. 9-12 h/vko ja 1 htv.
 - Oppisopimustoimistoista kolmella (17 %) on tuntiresurssi: 4 ja 6 h/tuntia/ vko, yksi vastaaja ei eritellyt.
- Kv-tiimi on 44 %:lla
- Kv-henkilöstö / tiimi on yhteinen ammatillisen peruskoulutuksen kanssa 69 %:lla.

Kv-toiminnan koordinointi ja organisointi 2/2

- 67 % vastanneista on mukana kv-verkostossa
 - Ammatillisista aikuiskoulutuksen järjestäjistä 48 (72 %) ilmoittaa kuuluvansa johonkin kv-verkostoon.
 - Oppisopimustoimistoista 9 eli puolet.
 - Osa mainituista verkostoista on organisaatioita kuten CIMO tai esim. rahoituskanava.
- Vastaajia pyydettiin arvioimaan käytössä olevat henkilökunnan resurssit kansainvälisen toiminnan tarpeisiin nähden. -> Suurin osa pitää resursseja joko kohtalaisina tai vähäisinä. Riittävinä resurssit koki 3 eli 2 %. Riittämättöminä niitä pitää vajaa viidennes.

Yritysten/ työelämän rooli kv-toiminnassa? 1/3

Kohtaan saatiin yhteensä 70 vastausta, joista 59 ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjiltä ja 11 oppisopimustoimistoilta.

- Yritysten ja työelämän rooli kansainvälisessä toiminnassa on olla vastaanottavana tahona työssäoppimisjaksoilla (40 eli 57 %).
- Vastaanottavana tahona henkilöstön liikkuvuuteen 11 (16 %) vastauksessa.
 - Opettajien/ kouluttajien työelämäjaksot mainittiin vain kolmessa vastauksessa.
 - Lisäksi mainittiin työelämäyhteistyökumppaneiden mahdollisuus kv-liikkuvuuteen muutamassa vastauksessa.

”Vastaanottavat asiantuntija/opettajavieraita sekä tarjoavat harjoittelupaikkoja ulkomaisille opiskelijoille”

”yhteistyöorganisaatiot kohdemaassa ovat tärkeässä roolissa, koska vaihto-ohjelmia suunniteltaessa on tärkeää huomioida vaihto-opiskelijan tavoitteet työssä oppimisessa ja selvittää myös tutkintotasokohtaisesti ammattitaitovaatimukset kohdemaassa. Näin varmistetaan, että tekijä ja työ kohtaavat parhaalla mahdollisella tavalla.”

- Osa top-paikoista löytyy esim. oppilaitosten kautta, osa omien yrityskumppanien kautta.

Mikä on yritysten/ työelämän rooli kv-toiminnassa? 2/3

- Yritykset/ työelämä toimii kehittämishankkeiden partnereina, kehittäjinä, yhteistyökumppaneina (N 21, 30 %).
- Kotikansainvälistyminen mainittiin suoraan 8 vastauksessa.
 - Alueella sijaitsevien kansainvälisten yritysten asiantuntijat voivat tulla kertomaan kulttuurieroista ja yritysten kompastuskivistä.
 - Kotikansainvälistymiseksi nähtiin myös suomeen tulevien opiskelijoiden top-jaksot.
 - Lisäksi esim.: *”Koulutuskuntayhtymässä on tekeillä uusi kansainvälisyysuunnitelma, jonka yhdessä teemaryhmässä käsitellään yritys- ja työelämän tarpeita kv-toimintaan liittyen. Teemaryhmään osallistuu myös yrityksen edustaja, joka tuo suunnitelmaan yritysnäkökulmaa.”*
- Koulutustarpeiden ennakointi yritys yhteistyössä kv-kontekstissa mainittiin vain kahdessa vastauksessa.
- Viennin edistäminen tuotiin erikseen esiin vain yhdessä vastauksessa.
- Neljässä vastauksessa annettiin ymmärtää, ettei työelämällä ole roolia tai kv. on vähäistä.

Mikä on yritysten/ työelämän rooli kv-toiminnassa? 3/3

- Työelämän koulutus ja palvelu nähdään joissain organisaatioissa perustehtävänä myös kv-kontekstissa
 - Räätelöityjä henkilöstökoulutuksia ja -palveluja kotimaassa ja ulkomailla.
 - Ulkomailla toimiville suomalaisille yrityksille tarjotaan koulutusta, tai kansainvälisessä omistuksessa oleville yrityksille koulutuksia yhteishankintakoulutuksena Suomessa.
 - ”- Yritysyhteistyö ja alan toimijoiden kanssa verkostoituminen ovat keskeinen osa oppilaitoksen rinnalla itsenäisesti toimivan osakeyhtiömme koulutustoimintaa.”
 - ”Kansainvälistä yhteistyötä teemme koko ajan yrityskoulutusryhmiemme kanssa. Esimerkiksi yritys järjestää kielikoulutusta, johon sisältyy aina kansainvälinen kontakti / matka yhteen asiakasmaahan, jossa opiskelijat tutustuvat ao. maan liiketoimintakulttuuriin, tapaavat ao. maassa olevia yrityksen asiakkaita ja luonnollisesti hyödyntävät matkan kielikylpynä.”
 - ”Omien koulutusalojen työelämä ja/ tai taustayhteisöjen oppilaitokset mahdollistavat kansainvälisen yhteistoiminnan erilaisissa verkostoissa. Työelämästä on mahdollista saada runsaasti tietoa ja osallistua tiedonvaihtoon, asiantuntemusta, mahdollisuus opintokäynteihin ja tutustumiskäynteihin, toimintamalleja, työelämän, johtamisen tai koulutuksen kehitystrendejä, kirjallisuutta, työssäoppimispaikkoja, opiskelijoiden ohjausta. Kotimaa: Työelämä tarjoaa kansainvälisille vaihto-opiskelijoille työssäoppimispaikkoja ja työpaikkaohjauksen, opintokäyntimahdollisuuksia, mahdollisuuksia tutustua paikalliseen ja työelämän kulttuuriin.”

Mitkä tekijät estävät kv-toiminnan toteutumista?

- Kv-toiminnan toteutumista estäviä tekijöitä omassa organisaatiossa arvioitiin asteikolla 0-5 (0 = Ei vaikuta kv-toimintaan - 5 = Vaikuttaa paljon). Alla suluissa keskiarvot ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja oppisopimustoimistojen vastauksista.
 - Ajan puute oli useimmin estävä tekijä (ka. 3,4 / ka. 3,8),
 - Seuraavaksi eniten vaikuttaa resurssien vähyys (ka. 3,3 / 3,7).
 - Vähäinen kiinnostus kv-toimintaan (ka. 1,8 / 2,0)
 - Puutteellinen kielitaito on jonkinasteinen estävä tekijä (ka 1,8 / 1,4).
 - Verkostojen ja muiden kv-toimijoiden heikko tuntemus ei ollut yhdelläkään amm. koul. vastaajalla voimakkaasti vaikuttava tekijä. Oppisopimustoimistoista heikko tuntemus on enemmän tai vähemmän ongelmana noin puolella vastanneista. (ka. 1,8 / 2,5).
- Muu-vastauksia saatiin 22:
 - Aikuisopiskelijan elämäntilanteeseen liittyvät ongelmat, itsekritiikki, arkuus
 - työpaikan tuki: ei päästetä ulkomaanjaksoille
 - ”Koulutuksen järjestäjän strategiset valinnat”
 - opettajien kielitaito
 - rahoitus yleensä, rahoitus TE-toimistosta (työvoimapoliittisen koulutuksen asettamat esteet)
 - *tutkintosuoritusten tekeminen ulkomailla vaikeaa*
 - *koulutusten lyhyt kesto*

Miten aikuisia tuetaan kansainvälistymisessä? 1/2

”Kaikki opiskelijat saavat tiedon opintojen alussa kv-opintojen mahdollisuudesta. Kiinnostuneet opiskelijat voivat osallistua 2 kertaa vuodessa järjestetävään kv-valmennukseen. Halukkaiden kanssa jatketaan kv-opintoihin liittyviä valmisteluja. Opiskelijoille räätälöidään yksilöllisiä ratkaisuja mm maahanmuuttajille järjestetään mahdollisuus suorittaa kv-jakso vanhassa kotimaassaan huomioiden turvallisuustilanteen ym.”

- Liikkuvuus (N 31, 42 %)
 - Rahallinen tuki (200 € - 1200 €)
 - Hankkeiden kautta kv-toiminnan organisointi
 - Hyödynnetään esim. nuorten koulutuksen työelämäyhteyksiä
- Tiedotus, ohjaus, tuki (N 27, 37 %)
 - Esim. *”Tiedotetaan kv-toiminnan mahdollisuuksista opiskelijoille ja henkilökunnalle”*
- Valmennus (N 12, 16 %)
 - Esim. *”tarjotaan mahdollisuus hankkia alan kielikoulutusta”* TAI
”Järjestetään kotimaassa valmennustilaisuuksia, joissa ulkomaiset asiantuntijat toimivat kouluttajina ja tuovat tietoa työ- ja jatkokouluttautumismahdollisuuksista”
- Ei toimintaa (N 9, 12 %)
 - Esim. *”Meillä esim tilanne että näyttötutkintona toteutettu koulutus on aikataulultaan liian tiukka, jolloin oppilaan ei ole mahdollista lähteä ulkomaille.”*

Miten aikuisia tuetaan kansainvälistymisessä? 2/2

- Kotikansainvälistyminen (N 11, 15 %)
 - Esim. *"Hyödynnämme myös luonnollisesti omia maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita arjen kansainvälistymisessä"*,
 - Esim. *"Aikuiset eivät lähde "vaihtoon", mutta seutukunnan monikulttuuriset toiminnot tarjoavat kokemusta."*
- Poimintoja, kuinka kv on huomioitu esim. opsin yhteisessä osassa tai yksilöllisten opinpolkujen suunnittelussa:
 - Kulttuurien tuntemus osa opetusta, kielten opetuksen ja ammattiaineiden opetuksen integrointi, kansainvälisyysinfot ja opastus.
 - "-- on mietitty erilaisia opintopolkuja aikuisopiskelijan kansainvälisen osaamisen lisäämiseksi; esim. perustaitojen opetus valmistavassa koulutuksessa (kielet, kulttuuri), ulkomailla suoritettavat työssäoppimisjaksot, ammattialaan integroidut kv-opinnot"
 - "Kansainvälisyys on huomioitu opetussuunnitelmassa, joka sisältää opintoviikon mittaisen, ammatillisen kv-jakson, joka toteutetaan ryhmämuotoisena. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta kv-työssäoppimisjaksoihin."
 - "Organisaation yhteisessä opetussuunnitelman yleisessä osassa on kirjoitettu auki kansainvälistymiseen liittyvät tarpeet ja myös yhdenvertaisuuden periaatteet. Tässä ja tutkintojen perusteissa mainitut kansainvälistymisen osa-alueet pyritään huomioimaan tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa koulutuksen resurssien mukaisesti. Valmistuttuaan opiskelijat saavat tutkintotodistuksensa liitteeksi aina myös Certificate Supplement -liitteen. Suunnitelmissa on myös hakea rahoitusta opiskelijoiden liikkuvuuden tukemiseksi, joka puolestaan vahvistaisi heidän kansainvälisyysosaamistaan. Lisäksi yhteistyö organisaation maahanmuuttajakoulutuksen ja ammatillisten koulutusten välillä tuo lisäarvoa opiskelijoiden kotikansainvälistymiseen."

Ongelmat tutkintotoimikunnan kanssa?

- Selvityksessä kartoitettiin myös mahdollisia ongelmia suoritusten tunnustamisessa tutkintotoimikuntien kanssa.
 - Kysymykseen vastasivat vain organisaatiot, joiden opiskelijat ovat suorittaneet ammatillista osaamista osoittavia opintoja, tutkintoja tai niiden osia ulkomailla.
- 7 vastaajalla (26 %) on ollut ongelmia. Esim.
 - *”Kaikilla tutkinnoaloilla ei hyväksytä näyttöjä ulkomailla”*
 - *”kilpailusuorituksia ei ole tunnustettu, tunnistamismenettelyt työläitä, läpimenoa ei varmuutta”*
 - *”Erityisesti sosiaali- ja terveysalalla tutkintojen suorittaminen ulkomailla on osoittautunut haasteelliseksi: tutkintotilaisuuksia ei ole ainakaan toistaiseksi pystynyt järjestämään ulkomaisissa oppilaitoksissa, vaan opiskelijat ovat suorittaneet ainoastaan työssäoppimisjakson käytäntöosiot ulkomailla ja tulleet tutkintotilaisuuteen Suomeen.”*

Kv-toiminnan johtaminen ja toteutus 1/2

- Vastaajia pyydettiin arvioimaan kansainvälisen toiminnan johtamiseen ja toteuttamiseen liittyviä kohtia organisaation aikuiskoulutuksen näkökulmasta.
- Heikommin toteutuvat:
 - Opiskelijat osallistuvat kv-toiminnan suunnitteluun
 - Henkilöstön monikulttuurisuuteen on panostettu
 - Maahanmuuttajaopiskelijoiden osaamista hyödynnetään liikkuvuuden edistämässä
 - Kv-toimintaa hyödynnetään koulutustarpeiden ennakoinnin kehittämisessä
 - Kv-toimintaa hyödynnetään koulutuksen kehittämisessä
 - Kv-toimintaa hyödynnetään organisaation hallinnon kehittämisessä

Kv-toiminnan johtaminen ja toteutus 2/2

- Vahvemmin tai neutraalisti
 - Henkilöstön liikkuvuus tukee henkilöstön kehittämistä
 - Kv-mahdollisuuksista tiedotetaan omassa organisaatiossa
 - Kansainvälisyys/ monikulttuurisuusosaaminen nähdään organisaation kilpailuvalttina
 - Aikuiskoulutusorganisaation kansainvälisyys huomioidaan alueellisessa strategiassa
 - Kansainvälisyys huomioidaan omassa aikuiskoulutusstrategiassa
 - Kansainvälisyys huomioidaan organisaation kokonaisstrategiassa.

Aikuisten kansainvälisyyttä koskeva strategia

- Ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä 28:lla (42 %) on kv-strategia.
- Oppisopimustoimistoista kolmella (18 %) on kv-strategia.
 - Tulokset on yhdistetty taulukossa:

	Strategiassa on huomioitu käytännön tavoitteet	Strategiassa on huomioitu toiminnan resurssit	Strategiassa on kuvattu toimijoiden roolit	Strategiassa on kuvattu tavoitteiden päivittäminen
Riittävästi	11 (37 %)	3 (10 %)	6 (20 %)	4 (13 %)
Jossain määrin	14 (47 %)	16 (53 %)	16 (53 %)	18 (60 %)
Heikosti	5 (17 %)	8 (27 %)	6 (20 %)	6 (20 %)
Ei lainkaan	0 (0 %)	1 (3 %)	1 (3 %)	1 (3 %)

Työperusteinen maahanmuutto ja koulutusvienti

- Työperusteiseen maahanmuuttoon on varautunut 56 % ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä ja 65 % oppisopimustoimistoista.
 - Työperusteisen opastus- ja ohjausjärjestelmän palveluprosesseja ovat rekrytointi ja työnvälityksen kehittäminen, koulutus ja perehdytys sekä asettuminen ja neuvonta (Raunio & al. 2009.)
 - Kehitetyt sisällöt vaihtelevat suuresti: Monikulttuurisuusvalmennuksia/ koulutuksia yrityksille, kielikoulutusta, rekrykoulutuksia, erilaisia lupakoulutuksia...
 - *”Räätälöimme tarpeen mukaan esim. kieli- ja kulttuurikoulutusta tarvitseville.”*
 - Myös ns. normaaleja maahanmuuttajakoulutuksia mukana.
- Koulutusviennistä (maksullisena palvelutoimintona) on kokemusta 31 %:lla (N 21) ammatillisen aikuiskoulutuksen järjestäjistä.
 - Kuvailujen perusteella kysymyksessä tarkoitettua maksupalvelutoimintaa on toteutettu kahdeksassa oppilaitoksessa.
 - Esim. *”Rakennusalan koulutusta hyvin pienimuotoisesti.”* TAI *”Koulutettu paikallisten yrityskumppaneiden henkilöstöä heidän ulkomailla olevissa toimipisteissään, määrät vähäisiä vielä tähän mennessä”*

Millä eri tavoin OPH/ OKM voisi tukea kv-toimintaanne? 1/2

- Rahoitus (N 30, 43 %) (ml. Tulosrahoitustoive)

”Työelämän kv-kehittämistä -- voisi lisätä OKM/OPH-tuella lähinnä työelämän kansainvälisyyttä lisäävän henkilöstökoulutuksen lisäämiseksi”

”ulkomaanjaksolle osallistuvia oppisopimusopiskelijoita kouluttaville yrityksille (erityisesti PK-yrityksille) tukea”

- Tukea, informaatiota/tiedotusta (N 32, 46 %) (ml. Verkostojen tuki ja koordinointi)

”-- Kv-toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa kannattaa hyödyntää erilaisia verkostoja (oppilaitosverkostot, työelämän verkostot jne.). Kv-toimintaa voisi tukea esim. verkostoyhteistyötä vahvistamalla ja tarjoamalla tilaisuuksia verkostoitumiseen kv-asioissa. Suomella on mahdollisuuksia koulutusten vientiin, jonka kehittämistä voitaisiin tukea.”

”Selkeä ja helppokäyttöinen portaali kv-asioista, hankkeista, rahoituksista jne., postituslistat ajankohtaisista asioista ym.”

”Suosituslista eurooppalaisista yhteistyöoppilaitoksista”

Millä eri tavoin OPH/ OKM voisi tukea kv-toimintaanne? 2/2

- Kotikv. / kv:n vaihtoehtoiset muodot (N 7, 10 %)

”Kotikansainvälistymistä pitäisi hyödyntää enemmän, some koulutuksissa pitäisi olla enemmän kvta mukana.”

”-- Koska kansainväliset valmiudet pitäisi kuitenkin opiskelun aikana saada myös aikuisopiskelijoille, kaipaisimme tukea nimenomaan kotikansainvälistymisen kehittämiseen.”

”-- työharjoittelu ulkomailla ei juurikaan ole kiinnostanut opiskelijoita. Sen kiinnostavuutta voisi edistää lyhyemmillä tutustumisilla ulkomaisiin kouluihin, messutapahtumiin tai matkoihin seuraamaan kansainvälistä kilpailutoimintaa.”

”-- Voisi olla myös ohjelma opettajille pienin askelin kansainvälisyyteen, jossa ”aloitetaan varovasti” vierailulla muun ryhmän mukana ja vähitellen rohkaistaan omatoimiseen kansainvälisyyden kehittämiseen.”

- Tutkintojen vastaavuus/ vertailtavuus (N 3, 4 %)

”Eurooppalaisten tutkintojen vastaavuus ja sen kehittäminen käytännössä (kansainväliset tutkintotilaisuuudet --)”

”Järjestämällä asiat niin, että kansainvälinen harjoittelu / työssäoppiminen hyväksiluettaisiin opiskelijoiden opintoihin nykyistä helpommin.”

”Ulkomailla tehdyt tutkintosuoritukset hyväksyttäväksi.”

Mihin toimintaan mahdollista ammatillisen aikuiskoulutuksen kv-rahoitusta tulisi kansallisesti suunnata? 1/3

- Opiskelijaliikkuvuus (18, 26 %): ulkomailla tapahtuvaan työssäoppimiseen ja näyttötutkintosuorituksiin

”Aikuisopiskelijoiden ulkomaanjaksolle tulisi saada kohdennettua rahoitusta, Ulkomaanjaksot toteutuvat, jos maksajana on iso yritys, mutta oppisopimusopiskelijoiden ulkomaanjaksoja ei nykyrahoituksella voi toteuttaa”

”tarvittaisiin rahoitusinstrumentti, joka mahdollistaisi yksittäisten, eri ammattialoilla olevien opiskelijoiden ulkomaanjaksot joustavalla aikataululla”

- Henkilöstön liikkuvuus (16, 24 %): opettajien/ kouluttajien työelämäjaksot,

”Kouluttajien liikkuvuuden tukemiseen tarvittaisiin rahoitusta palkkakustannuksiin, joita ei korvata liikkuvuusohjelmista”

”opettajien vaihtoon ulkomailla, mutta myös lyhyet matkat tulisi sallia.--”

”Opettajien kv-yhteydet: työelämään tutustuminen, messut ja seminaarit”

”Lisäksi koulutuksen ja työelämän edustajien yhdessä toteuttamat opintomatkat kohteisiin, missä koulutus ja työelämä ulkomailla toimii mallikkaassa yhteistyössä. - -”

”Asiantuntijavaihto, lyhyet ulkomaanjaksot liittyen esim. asiakaspalveluosaamiseen” (0)

Mihin toimintaan mahdollista ammatillisen aikuiskoulutuksen kv-rahoitusta tulisi kansallisesti suunnata? 2/3

- Kehittämistyö/ hankkeet (>16, 24 %):
 - kuten benchmarking-toiminta, innovaatioiden siirtäminen ja hyvien käytänteiden jakaminen, yhteistyömuotojen ja tuotteiden kehittäminen. mahdollisuus jonkin erikoisammattitutkinnon profiloimiseen kv-näkökulmasta jne.
 - Teemoja esim. rasismien ja ennakkoluulojen poistaminen, monikulttuurisen työelämän edistäminen, suhdanteiden vaikutus koulutustarpeeseen, tulevaisuuden ammatit, sinulaatio-osaaminen, huumetyö, uudet teknologiat, vanhustyö. Lisäksi esim. koulutuksen ja työelämän edustajien yhdessä toteuttamat opintomatkat kohteisiin, missä koulutus ja työelämä ulkomailla toimii mallikkaassa yhteistyössä.
- Verkostojen rakentaminen ja ylläpito (10, 15 %)

”projektitoiminta, jossa on mukana suomalainen verkosto ja ulkomainen verkosto, jolla on selkeä kehityskohde (ikäihmisten oppiminen, nuorten syrjäytyminen etc) toimivat parhaiten. Yksittäisten organisaation mukanaolo yleensä ei johda suuriin muutoksiin.”

”Omien asiantuntijoiden ja asiakasryhmien kv-toiminnan tukemiseen, kuten vierailut kohdemaissa, tiedonhankinta (esim. seminaarit), asiakasryhmien verkostokumppaneiden/kv-asiakkaiden tapaamiset/yhteistyön edistäminen.”

Mihin toimintaan mahdollista ammatillisen aikuiskoulutuksen kv-rahoitusta tulisi kansallisesti suunnata? 3/3

- Koti-kansainvälistyminen eri muodoissa (7, 10 %)

"Olemme sitä mieltä, että mittavan liikkuvuuspanostuksen asemasta rahoitus tulisi suunnata kotikansainvälistymisen kehittämiseen."

"somen, (skype, connect pron etc), tuoman mahdollisuuden TODELLISEN hyödyntämisen. Nykyaikaiset ihmiset, nuoret että aikuiset, eivät enää välttämättä halua fyysisesti siirtyä, matkustavat muutenkin paljon."

"opetus omalla kielellä/muilla valtakielillä tulisi olla hyväksyttävää. - opetusjärjestelyt ja opetusmateriaalin työstäminen vaativat opettajalta ylimääräistä työtä, joka tulisi huomioida myös työkuormien suunnittelussa ja resurssoinneissa (vrt. erityisopiskelijaresurssi)."

"Ulkomaisten opiskelijoiden opetuksen, asumisen jne lisäkustannuksiin"

"Suomessa maahanmuuttajien koulutukseen natiivikouluttajien ja vastaavasti ulkomailla natiivikouluttajien - jotka kouluttavat suomalaisia - kouluttamiseen (esim pedagogisia opintoja)"

- Muut: Koulutusvienti (4, 6 %), esim. pilotit koulutustuotteiden myynnissä, työperusteinen maahanmuutto (2, 3 %), kilpailutoiminta (2), kv-toiminnan käynnistäminen (2), kansainvälisen opintolinjan suunnittelun ja käynnistämisen tukeminen, strategiseen työhön (suunnittelu, kehittäminen).

Selvitys ammatillisen aikuiskoulutuksen kansainvälistymisen nykytilasta

TYÖRYHMÄKYSYMYKSET 3.11.2011

Kuinka aikuisten kv-toimintaa voisi kannustaa/ edistää?

Mitä voidaan tehdä oppilaitostasolla?

Mitä OPH/ OKM voisivat tehdä?

**1. Mitä ovat ne konkreettiset tukitoimenpiteet, joilla aikuisten opiskelijoiden kansainvälistymistä voidaan edistää?
Miten tuetaan jo työssä olevien työntekijöiden liikkuvuutta?**

2. Kuinka mahdollistetaan opiskelijoiden matalan kynnyksen kansainvälistyminen?

Mitä olisi aikuiskoulutuksen "uusi kv"? (Esim. some tai muut keinot toteuttaa (koti)kansainvälisyyttä?)

Yritysten/ työelämän rooli kv-toiminnassa	Mitä voidaan tehdä oppilaitos-tasolla?	Mitä OPH/ OKM voisivat tehdä?
<p>3. Kuinka edistää työelämlähtöisten hyvien käytäntöjen siirtoa Suomesta ulkomaille ja päinvastoin?</p> <p>(Innovaatioiden siirrot ja benchmarking, vertaisoppiminen ja temaattiset verkostot?)</p>		
<p>4. Kuinka edistää koulutuksen järjestäjän työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän toteutumista kv-osaamisen kannalta?</p> <p>(Työelämän kv-taidot kotimaassa ja ulkomailla?)</p>		

Henkilöstön kansainvälistymisen edistäminen ja kehittäminen	Mitä voidaan tehdä oppilaitos-tasolla?	Mitä OPH/ OKM voisivat tehdä?
<p>5. Mitä ovat ne konkreettiset tukitoimet, joilla voidaan edistää henkilöstön kansainvälistymistä/ kv-osaamista?</p>		
<p>6. Henkilöstöliikkuvuuden muodot ja strateginen toteutus: Kuinka lisätä henkilöstöliikkuvuuden (strategista) vaikuttavuutta?</p> <p>(Benchmarkkaus, työelämäjaksot, temaattiset verkostot ...)</p>		

Kansainvälisyyden johtaminen ja toteutus	Mitä voidaan tehdä oppilaitos-tasolla?	Mitä OPH/OKM voisivat tehdä?
7. Kuinka kansainvälisyyden johtamista voidaan kehittää, jotta se palvelisi paremmin organisaation tarpeita?		
8. Kuinka kansainvälisyyden johtamista voidaan kehittää, jotta se palvelisi paremmin työelämäyhteistyön kehittämistä?		

Tutkintojen vertailu, tunnustaminen ja koulutuksen kehittäminen	Mitä voidaan tehdä oppilaitostasolla?	Mitä OPH/ OKM voisivat tehdä?
<p>9. Kuinka tutkintojen vertailtavuutta ja tunnustamista voidaan edistää aikuiskoulutuksen kentällä?</p> <p>(myös esim. tutkintotoimikuntien rooli - kuinka tukea, kouluttaa?)</p>		